

Beslutningsforslag nr. **B 103**

Folketinget 2015-16

Fremsat den 29. marts 2016 af Lisbeth Bech Poulsen (SF), Jonas Dahl (SF) og Trine Torp (SF)

Forslag til folketingsbeslutning

om bedre retssikkerhed i forbindelse med administrativ frihedsberøvelse

Folketinget pålægger regeringen i indeværende folketingsår at præcisere politilovens §§ 8 og 9 med henblik på at styr-

ke borgernes grundlæggende frihedsrettigheder og retssikkerhed i forbindelse med administrativ frihedsberøvelse.

Bemærkninger til forslaget

Almindelige bemærkninger

Med vedtagelsen af §§ 8 og 9 i politiloven (lov nr. 444 af 9. juni 2004) i 2004 fik politiet mulighed for at foretage administrativ frihedsberøvelse af personer, der »giver anledning til fare for betydelig forstyrrelse af den offentlige orden eller fare for enkeltpersoners eller den offentlige sikkerhed«. Adgangen til at foretage frihedsberøvelse blev udvidet i forbindelse med den såkaldte Lømmepakke i 2009. (Lov nr. 1107 af 1. december 2009).

En administrativ frihedsberøvelse kan anvendes af politiet, når mindre indgribende midler ikke er tilstrækkelige til at afværge faren. Frihedsberøvelsen skal være så kortvarig og skånsom som mulig og må så vidt muligt ikke udstrækkes ud over 12 timer.

Eksempler på problematiske sager

Politilovens bestemmelser blev bl.a. taget i anvendelse under COP15 i 2009, hvor politiet frihedsberøvede 905 personer i forbindelse med en demonstration forud for FN's klimakonference i København i 2009, (»COP 15-dom er begyndt til politi- og lømmepakke«, Information, den 17. december 2010). I januar 2012 afgjorde Østre Landsret, at disse administrative frihedsberøvelser var i strid med den Europæiske Menneskerettighedskonventions (EMRK) artikel 3, 5, 10 og 11 om den personlige frihed, ytringsfrihed og forsamlingsfrihed, (»Erstatning til de frihedsberøvede under klimatopmødet COP 15«, domsresumé fra Østre Landsret, domstol.dk, den 25. januar 2012).

Desuden har Københavns Byret den 19. december 2012 fastslået, at frihedsberøvelsen af 33 personer på Dronning Louises Bro på Nørrebro i København i maj 2011 var i strid med politiloven, (»Dom i sag om administrativ frihedsberøvelse på Dr. Louise Bro«, domsresumé fra Københavns Byret, domstol.dk, den 19. december 2012).

Derudover har Berlingske Tidende afdækket, at politiet i stigende omfang gør brug af administrativ frihedsberøvelse, (»Politiet tilbageholder flere og flere, før de har gjort noget«, Berlingske, den 28. januar 2016). Udviklingen i antallet af administrative frihedsberøvelser har været stærkt stigende i perioden 2005-2015. (»Antallet af administrative frihedsberøvelser tegner foruroligende billede«, Berlingske, den 30. januar 2016).

Politiet skal naturligvis have ordentlige og tilstrækkelige muligheder for at kunne gribe ind, hvis personer i demonstrationer er til fare for den offentlige orden eller andres sikkerhed, men det bør ikke ske på bekostning af borgernes retssikkerhed og de grundlæggende frihedsrettigheder.

SF mener, at §§ 8 og 9 i politiloven er blevet misbrugt til at opbryde lovlige demonstrationer, til at begrænse ytrings- og forsamlingsfriheden og til hårdhændet håndtering af aktivister. Der er derfor brug for en præcisering af paragrafferne i politiloven.

Tibetsagen

Under besøget af den daværende kinesiske præsident Hu Jintao i 2012 og det efterfølgende kinesiske statsbesøg i 2013 og 2014 mener SF at politiet gjorde indgreb i den grundlovssikrede ret til at forsamles og udtrykke sig offentligt, da de gik efter at tilbageholde, frihedsberøve og afskære demonstrerende aktivister fra at vise deres sympati med Tibets kamp for selvstændighed, (»Politiet holdt Tibet-flag skjult for Kinas præsident«, Politiken, den 22. september 2015).

SF mener, at politiets retningslinjer i sådanne situationer bør være helt klare, og reglerne bør derfor formuleres således, at man forhindrer politisk indblanding i politiets arbejde på området.

Politiloven bør ændres således, at hensynet til ytringsfriheden indskrives direkte i loven, så det gøres klart, at hensynet til ytrings- og forsamlingsfriheden skal tillægges mere vægt, når politiet skal balancere disse rettigheder over for hensynet til den offentlige orden og sikkerhed.

SF mener, at en præcisering af politilovens §§ 8 og 9 og den ovennævnte opprioritering af hensynet til ytrings- og forsamlingsfriheden vil være med til at sikre en bedre retssikkerhed.

Endelig bør bestemmelsen om, at en frihedsberøvelse kan vare op til 12 timer, der blev vedtaget i forbindelse med »Lømmepakken«, rulles tilbage, således at varigheden igen som før 2009 ikke må overstige 6 timer.

Skriftlig fremsættelse

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om bedre retssikkerhed i forbindelse med administrativ frihedsberøvelse.

(Beslutningsforslag nr. B 103)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.